

Διαγώνισμα για την παράγραφο

[1]

Ελέγχουμε τις γνώσεις μας
για την παράγραφο

Παράγραφος

Η Δομή και η Λειτουργία της

Για όλες τις τάξεις
του Λυκείου

Αρης Γιαβρής

- Όλοι οι τρόποι ανάπτυξης των παραγράφων με παραδείγματα
- Οργάνωση των κεφαλαίων σε διδακτικές ενότητες
- Πρόταση για τη διδασκαλία και το διάβασμα της παραγράφου
- 100 ασκήσεις
- 40 σχήματα, διαγράμματα και πίνακες
- Πλήρης κατάλογος των διαθροωτικών λέξεων με τις σημασίες τους

ΚΕΔΡΟΣ

Απαντήσεις

www.arisgiavris.gr

Ηθελήμένα λευκή σελίδα

Διαγώνισμα για την παράγραφο [1]

Άρης Γιαβρής

Ψηφιακή έκδοση 2018

Ηθελήμένα λευκή σελίδα

Απαντήσεις

Για να κατεβάσετε / μεταφορτώσετε το αρχείο των **απαντήσεων**, χρειάζεται:

- να πληκτρολογήσετε τον [προσωπικό σας κωδικό](#) Εξέχοντα επισκέπτη.
- Αν δεν έχετε δημιουργήσει τον προσωπικό σας κωδικό Εξέχοντα επισκέπτη, [μπορείτε να τον δημιουργήσετε τώρα](#).

Σας υπενθυμίζουμε ότι οι ιστοσελίδες αυτές απευθύνονται αποκλειστικά στις καθηγήτριες και τους καθηγητές Φιλολόγους.

Ηθελήμένα λευκή σελίδα

Εισαγωγή

Ο Βαθμός Δυσκολίας αυτού του Διαγωνίσματος είναι 6.

Στόχος του είναι να ελέγξετε μερικές από τις βασικές γνώσεις που αποκτήσατε διαβάζοντας το βιβλίο: *Παράγραφος, Δομή και Λειτουργία*, εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ, Αθήνα 2005.

Αν απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις, θα συγκεντρώσετε 100 μονάδες, τον υψηλότερο προβλεπόμενο βαθμό.

Σε περίπτωση που διαπιστώσετε ότι μερικές ασκήσεις δεν απαντήθηκαν σωστά ή αμφιβάλλετε για την ορθότητα της απάντησής σας, μη διστάσετε να ξαναδιαβάσετε τα αντίστοιχα κεφάλαια του βιβλίου ή να επικοινωνήσετε με τον συγγραφέα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: giavris@otenet.gr.

Η έκδοση αυτή αποτελεί πρώτη προσπάθεια υποστήριξης της μελέτης του βιβλίου. Οι επόμενες θα πλουτιστούν με επιπλέον σημειώσεις και βοηθητικό υλικό για τη μελέτη σας.

Άρης Γιαβρής

Διαγώνισμα για την παράγραφο [1]

Απαντήσεις

- 1. Να γράψετε τη Κεντρική και την Κατευθυντήρια Ιδέα στις ακόλουθες Θεματικές Περιόδους.**

[8 μονάδες]

1. Τα τελευταία χρόνια, βάσει ερευνών που έγιναν σε παγκόσμιο επίπεδο, αποδείχτηκε ότι η παραδοσιακή μεσογειακή διατροφή, στην οποία το ελαιόλαδο αποτελεί την κύρια πηγή λιπαρών, είναι μία από τις καλύτερες, τις πιο υγιεινές και ισορροπημένες διατροφές.

Κεντρική Ιδέα είναι.....

Κατευθυντήρια Ιδέα είναι

2. Με την έκφραση «Ανατολικός Μυστικισμός», εννοώ τις θρησκευτικές φιλοσοφίες του Ινδουισμού, του Βουδισμού και του Ταοϊσμού.

Κεντρική Ιδέα είναι.....

Κατευθυντήρια Ιδέα είναι

3. Οι ρίζες της σύγχρονης Φυσικής, όπως και κάθε μορφής της δυτικής επιστήμης, βρίσκονται στην πρώτη περίοδο της ελληνικής φιλοσοφίας, γύρω στον έκτο προχριστιανικό αιώνα, οπού φιλοσοφία και θρησκεία παρέμεναν ακόμη δυο αδιαχώριστες έννοιες.

Κεντρική Ιδέα είναι.....

Κατευθυντήρια Ιδέα είναι.....

4. Αν και ο Άγγλος Ρόμπερτ Μπούλ χρησιμοποίησε την έννοια των ατόμων στις εργασίες του για τη χημεία τον δέκατο έβδομο αιώνα, και ο Νεύτων την είχε υπόψη του στην εργασία του για τη φυσική και την οπτική, τα άτομα έγιναν αληθινό μέρος της επιστημονικής σκέψης στο τελευταίο μέρος του δέκατου όγδοου αιώνα, όταν ο Γάλλος χημικός Λαβουαζιέ ερευνούσε τις αιτίες της καύσης των σωμάτων.

Κεντρική Ιδέα είναι

Κατευθυντήρια Ιδέα είναι

2. Σ' αυτή την άσκηση πρέπει να επιλέξετε ποια είναι η σωστή Περίοδος Κατακλείδα των παραγράφων.

[8 μονάδες]

- 1. Έχει όμως και η δημοκρατία «εχθρούς». [ΘΠ]** Και εχθροί της είναι όσοι πιστεύουν ότι έχουν όλη την αλήθεια με το μέρος τους· όσοι αρνούνται την κριτική· όσοι είναι δογματικά προσκολλημένοι στις ιδέες τους. Οι άνθρωποι αυτοί φοβούνται την εξέλιξη και τη δημιουργική δύναμη του επιχειρήματος. Δεν θέλουν δηλαδή να βρεθούν πρωταγωνιστές της επικίνδυνης περιπέτειας της ανανέωσης της σκέψης. Γι' αυτό τους φοβίζει η αμφιβολία. Και επιδιώκουν μορφές διακυβέρνησης που εγγυώνται μιαν «αιώνια» σταθερότητα. Τους εκφράζουν πολιτεύματα που πραγματώνουν τη μονολιθικότητα της σκέψης τους σε κάθε στιγμή της καθημερινής ζωής.
1. Όλοι αυτοί οι πολίτες είναι δογματικοί και, γι' αυτό είναι εχθροί της δημοκρατίας.
 2. Η δημοκρατία, τελικά, δεν μπορεί να φοβάται την αλήθεια και την κριτική.
 3. Όλοι αυτοί θεωρούν τον αυταρχισμό σαν τη μοναδική διέξοδο – ακόμη κι όταν δεν το ομολογούν άμεσα.
 4. Η δημοκρατία, με λίγα λόγια, δεν φοβάται τον διάλογο· φοβάται την έλλειψή του.
 5. Όλοι αυτοί, τελικά, που δεν είναι σωστοί οικογενειάρχες, είναι και εχθροί της δημοκρατίας.
- 2. Οι λέξεις φασίστας και ναζιστής έχουν βεβαρημένο παρελθόν, αλλά και νοηματικό βάρος. [ΘΠ]** Τα ιστορικά γεγονότα τις συνέδεσαν με

τον εθνικισμό. Με την αντίληψη δηλαδή ότι ένα έθνος είναι ανώτερο από τα άλλα, από θεού, λόγω ιδιαίτερων φυλετικών χαρακτηριστικών ή ενδόξου παρελθόντος, έστω και απωτάτου. Το παρελθόν, έστω και απώτατο, ακόμη και αν έχουν χαθεί οι δεσμοί, έχει μεγάλη σημασία στη ζωή ενός τόπου και ενός έθνους. Αλλά δεν είναι αρκετό να θεμελιώσει τη φυλετική ανωτερότητα οποιουδήποτε έθνους. Ο εθνικιστής βλέπει παντού εχθρούς και συνωμοσίες, μυστικές και φανερές, εναντίον του έθνους του.

1. Έτσι, ο εθνικισμός μετατρέπεται, παρ' όλο που δεν το συνειδητοποιεί, σε εχθρό της δημοκρατίας.
2. Έτσι, δεν μπορούμε ισχυριστούμε ότι υπάρχουν «ανώτερα» ή «προνομιούχα» έθνη.
3. Έτσι, ο φασισμός είναι εχθρός της δημοκρατίας.
4. Έτσι, ο εθνικισμός αρχίζει ως ιδεολογία και καταντάει συλλογική ψύχωση.
5. Έτσι, το παρελθόν δεν είναι σε θέση να αποτελέσει κριτήριο της ανωτερότητας ενός έθνους.

Απαντήσεις

3. Να επιλέξετε αν οι περίοδοι που ακολουθούν εκφράζουν ΓΕΓΟΝΟΣ ή ΓΝΩΜΗ. (Υπογραμμίστε τη σωστή απάντηση).

[16 μονάδες]

1. Υπάρχουν λοιπόν μερικά σημαντικά ερωτήματα, στα οποία πρέπει να απαντήσουμε.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
2. Όλοι οι Έλληνες γνωρίζουν ότι το κόμμα σας είναι αναξιόπιστο.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
3. Ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου είναι ευφυέστατος.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
4. Θα συναντηθούμε αύριο.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
5. Σε πέντε χρόνια –σαν σήμερα– θα πνέουν στο Νοτιοδυτικό Αιγαίο άνεμοι 9 μποφόρ.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
6. Η ζωή είναι ωραία.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
7. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής διετέλεσε Πρόεδρος της Δημοκρατίας.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ
8. Νομίζω ότι μου λες ψέματα.
ΓΕΓΟΝΟΣ ΓΝΩΜΗ

- 4. Διαβάστε προσεκτικά τις παραγράφους που ακολουθούν και υπογραμμίστε την περίοδο ή τις περιόδους που καταστρέφουν την ενότητά τους. (Σε όλες τις παραγράφους, η ΘΠ γράφεται με έντονα στοιχεία).**

[10 μονάδες]

- 1. Τα ηλεκτρονικά μέσα μεταφοράς δεδομένων διευκόλυναν αφάνταστα τη ζωή των περισσότερων από εμάς, αλλά ταυτόχρονα δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την τέλεια υποκλοπή.** Οι τηλεφωνικοί «κοριοί» είναι πλέον παρελθόν. Στη σημερινή ηλεκτρονική εποχή, η τέχνη της κατασκοπείας έχει αποκτήσει νέα και πανίσχυρα όπλα. Με την υπάρχουσα τεχνολογία, είναι δυνατή όχι μόνο η παρακολούθηση όλων των δεδομένων που διακινούνται στον πλανήτη, αλλά και ο αυτόματος διαχωρισμός των άχρηστων και περιττών πληροφοριών, η αποθήκευση των χρήσιμων, και η διαχείριση των αποτελεσμάτων. Και όλα αυτά με πλήρη διασφάλιση των απανταχού «κατασκόπων», ότι η υποκλοπή δεν είναι δυνατόν να γίνει αντιληπτή από τον στόχο. Έτσι, αυτός συνεχίζει ανυποψίαστος χωρίς να μεταβάλλει τις επικοινωνιακές του συνήθειες. Οι στόχοι του Echelon, για παράδειγμα, είναι κυρίως στρατιωτικοί, πολιτικοί ή επιστημονικοί και εμπορικοί εφόσον οι δραστηριότητες των τελευταίων συνδέονται με τους πρώτους.
- 2. Οι αντιδράσεις για τα βιοτεχνολογικά προϊόντα προκύπτουν κυρίως από την αμφιβολία.** Γενετική μηχανική είναι η διαδικασία με την οποία τροποποιούνται τεχνητά αυτές οι πληροφορίες. Τέμνοντας και συγκολλώντας DNA, οι γενετιστές, μπορούν να μεταφέρουν γονίδια ειδικά σχεδιασμένα για έναν οργανισμό, σε κάποιον άλλο, μεταφέροντας επιθυμητά χαρακτηριστικά. Με την πρώτη ματιά φαίνεται γοητευτικό. Ο έλεγχος που είχε γίνει μέχρι σήμερα για την

επικινδυνότητα και τις επιπτώσεις των γενετικά τροποποιημένων τροφίμων, ήταν ανεπαρκής. Περισσότερο εκτεταμένοι και πιο αυστηροί έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια, έχουν δείξει ότι παρ' όλο που είναι αδύνατον να αποκλείσει κανείς τους πιθανούς κινδύνους που προκύπτουν από τα τρόφιμα αυτά, φαίνεται ότι ο κίνδυνος από τη χρήση τους είναι μικρότερος και τα οφέλη μεγαλύτερα.

Απαντήσεις

5. Η διαρθρωτική λέξη *ασφαλώς* βρίσκεται στην αρχή της δεύτερης περιόδου. Ποια είναι η σημασία της;

[8 μονάδες]

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι το κορυφαίο δημιούργημα και το κορυφαίο έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης. *Ασφαλώς*, δεν είναι και το δημοφιλέστερο μεταξύ των κρατών-μελών. Γιατί αποστολή του Δικαστηρίου είναι να κρίνει αν κάποιο κράτος παραβίασε κάποιο ανθρώπινο δικαίωμα. Και έτσι (όπως στο εθνικό επίπεδο συμβαίνει με το Συμβούλιο της Επικρατείας), σ' αυτό το Δικαστήριο μόνιμος εναγόμενος ή μόνιμος κατηγορούμενος είναι πάντα ένα κράτος, αυτό που κατηγορείται ότι παραβίασε κάποιο ανθρώπινο δικαίωμα ενός πολίτη του ή και ενός ξένου πολίτη –και ποτέ στα κράτη δεν αρέσει να βρίσκονται κατηγορούμενα.

Γεώργιος Κουμάντος, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 29/6/2003

Η σημασία της διαρθρωτικής λέξης *ασφαλώς* είναι:

- 6. Στις Θεματικές Περιόδους που ακολουθούν, υπάρχει αναφορά στην ακριβώς προηγούμενη παράγραφο (ή στις προηγούμενες), και ταυτόχρονα προετοιμάζεται μια καινούργια. Σε τι αναφερόταν η προηγούμενη παράγραφος (ή οι προηγούμενες) και σε τι αυτή που αρχίζει;**

[15 μονάδες]

- 1.** Από την ιστορία του Δαβίδ και του Γολιάθ μπορεί κανείς να βγάλει μερικά διδάγματα.

Η **προηγούμενη** παράγραφος αναφερόταν

Η παράγραφος που **αρχίζει** αναφέρεται.....

- 2.** Με τον ορισμό αυτό, η δημοκρατία παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία μορφών. Και τούτο οφείλεται σε πολλούς λόγους.

Η **προηγούμενη** παράγραφος αναφερόταν.....

Η παράγραφος που **αρχίζει** αναφέρεται.....

- 3.** Η Μαρία Κιουρί ήταν εκείνη που επινόησε τον όρο «ραδιενέργεια» γι' αυτή την ενεργό εκτόξευση ακτινοβολίας.

Η **προηγούμενη** παράγραφος αναφερόταν.....

Η παράγραφος που **αρχίζει** αναφέρεται.....

4. Ένας από τους διασημότερους ορισμούς είναι αυτός του φιλοσόφου Ωγκύστ Κουρνό, για τον οποίο «η τύχη είναι η συνάντηση δύο ανεξάρτητων αλληλουχιών αιτίων-αιτιατών».

Η **προηγούμενη** παράγραφος αναφερόταν

Η παράγραφος που **αρχίζει** αναφέρεται

5. Στη διπλή αυτή λειτουργία της λέξης, ως μέσου έκφρασης και ως μέσου επεξεργασίας της σκέψης, αντιστοιχεί μια διπλή παγίδα.

Οι δύο **προηγούμενες** παράγραφοι αναφέρονταν

Η παράγραφος που **αρχίζει** αναφέρεται.....

7. Με ποιο τρόπο (ή με ποιους τρόπους) αναπτύσσονται οι παράγραφοι που ακολουθούν;

[12 μονάδες]

1. Το ίδιο το ροκ εντ ρολ ήταν και θέμα μάρκετινγκ, ενώ η επιτομή της ποπ, οι Beatles, ήταν δημιούργημα ενός ευφυούς Εβραίου μάνατζερ, του Μπράιαν Επστάιν. Ο αυθορμητισμός και το ταλέντο των θρυλικών Σκαθαριών στάθηκαν εξίσου καθοριστικά για την επιτυχία τους όσο και η μαεστρία του παραγωγού τους, του Τζορτζ Μάρτιν. Η ομοιομορφία των κομμώσεών τους, η προσεκτικά καθαρή εικόνα τους –που εκείνη την εποχή εξέφραζε μια εργατική τάξη η οποία ακόμα πόνταρε στο όνειρο της συμμετοχής. Στην ποπ μουσική, ακόμα και η επαναστατικότητα αξιοποιήθηκε ή επινοήθηκε από το μάρκετινγκ και οι Σεξ Πίστολς – αναμφίβολα το πιο προκλητικά αντικαθεστωτικό συγκρότημα όλων των εποχών– ήταν σε μεγάλο βαθμό δημιούργημα ενός δαιμόνιου σχεδιαστή-ατζέντη, του Μακκλάρεν.

Αφροδίτη Πολίτη, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ,
Αφιέρωμα: *Το δικαίωμα στην αποτυχία*, 26/6/2001

Αυτή η παράγραφος αναπτύσσεται με

2. Και πρώτα, πώς να αναγνωρίσουμε τη δημοκρατία; Είναι κοινό λάθος το να τη βασίζουμε αποκλειστικά στο δικαίωμα της πλειοψηφίας να κυριαρχεί. Και στην ολιγαρχία η πλειοψηφία είναι κυρίαρχη. Δημοκρατία υπάρχει όπου η κυριαρχία ανήκει σε όλους τους ελεύθερους ανθρώπους, χωρίς περιουσιακή διάκριση. Επομένως, δεν υπάρχει δημοκρατία εκεί όπου μια μειοψηφία ελεύθερων ανθρώπων κυβερνά μια πλειοψηφία ανθρώπων που δεν είναι ελεύθεροι. Πολύ περισσότερο, δεν υπάρχει εκεί όπου η εξουσία ανήκει στους πλουσίους, ακόμη και αν αυτοί πλειοψηφούν. Με δυο λόγια, «δεν υπάρχει αληθινή δημοκρατία παρά εκεί όπου

ελεύθεροι άνθρωποι, αλλά φτωχοί, σχηματίζουν την πλειοψηφία και είναι κυρίαρχοι».

Αυτή η παράγραφος αναπτύσσεται με

3. Με τον ορισμό αυτό, η δημοκρατία παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία μορφών. Και τούτο οφείλεται σε πολλούς λόγους. Αυτό που κάνει αμέσως εντύπωση είναι το πλήθος των ανθρώπινων στοιχείων που αποτελούν την πόλη. Όλοι οι συνδυασμοί των τάξεων συναντώνται στις δημοκρατίες, με τους γεωργούς, τους τεχνίτες, τους εμπόρους, τους ναυτικούς και τους χειρώνακτες, που είναι όλοι πολίτες. Από την άλλη μεριά, η δημοκρατική αρχή δίνει βέβαια την κυριαρχία γενικά στο λαό, άλλα υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνεται περισσότερο ή λιγότερο εφικτή η συμμετοχή του λαού στην εκκλησία του δήμου που ασκεί αυτή την κυριαρχία. Επίσης, επειδή η κυριαρχία προϋποθέτει το δικαίωμα απόφασης για ειρήνη και πόλεμο, για σύναψη και διάλυση συμμαχιών, για νομοθεσία, για εκδίκηση υποθέσεων που αφορούν το κράτος και το πολίτευμα, για έλεγχο των πεπραγμένων και των λογαριασμών των διαφόρων αρχόντων, υπάρχουν πολλοί τρόποι κατανομής των αρμοδιοτήτων στο λαό, στους βουλευτές του και στους άρχοντες. Πρέπει λοιπόν να καθοριστούν και εδώ, όπως και στη φυσική ιστορία, τα τυπικά όργανα κάθε είδους, για να μπορέσουν να διακριθούν οι πολίτες.

Αυτή η παράγραφος αναπτύσσεται με

- 8.** Τα τεκμήρια σε ένα κείμενο ή σε μια παράγραφο μπορεί να είναι (συμπληρώστε τον κατάλογο):

[8 μονάδες]

1. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

2.

3.

4.

5.

Απαντήσεις

9. Έχουν Περίοδο-Κατακλείδα οι παρακάτω παράγραφοι;
[15 μονάδες]

- 1. Το επόμενο ουσιαστικό βήμα -αν και ποτέ ο άνθρωπος δεν έπαψε να ασχολείται με την οργάνωση πληροφοριών- γίνεται τον 17ο αιώνα. [ΘΠ]** Πρόκειται για την πρώτη φορητή υπολογιστική μηχανή, που επινοήθηκε από το Γάλλο μαθηματικό Blaise Pascal (1617). Η μηχανή του Pascal ήταν ικανή να κάνει προσθέσεις και αφαιρέσεις, ενώ ο πολλαπλασιασμός γινόταν με συνεχείς προσθέσεις. Αργότερα, η μηχανή αυτή βελτιώθηκε από τον Leibnitz, ώστε να διεκπεραιώνει επίσης πολλαπλασιασμούς και διαιρέσεις. Η λειτουργία της στηριζόταν σε κινούμενους οδοντωτούς τροχούς, τοποθετημένους κατά τέτοιο τρόπο ώστε κάθε μετάβαση από το «9» στο «0» να θέτει σε κίνηση τον επόμενο τροχό από τα δεξιά προς τα αριστερά, επιτυγχάνοντας έτσι τη μεταφορά του κρατουμένου.

Πληροφορική: Μια Πρώτη Γνωριμία,
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Η παράγραφος **έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

Η παράγραφος **δεν έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

- 2. Πράγματι, κάθε κύτταρο είναι προικισμένο με τη δυνατότητα να ανιχνεύει τα σήματα του περιβάλλοντος του. [ΘΠ]** Αυτά τα σήματα, που μεταδίδονται κυρίως με τη μορφή χημικών μορίων τα οποία το κύτταρο έχει μάθει να αναγνωρίζει, αποκωδικοεύονται στη συνέχεια, δηλαδή οργανώνονται σε μηνύματα στα οποία το κύτταρο μπορεί να δώσει μια απόκριση που αντλεί από το γενετικό του ρεπερτόριο. Για παράδειγμα, σύσπαση, στην περίπτωση ενός μυϊκού κυττάρου, ή έκ-

κριση μιας ορμόνης, στην περίπτωση ενός αδενικού κυττάρου. Με την έννοια αυτή, μπορούμε να μιλάμε για «γλώσσα των κυττάρων».

Κλοντ Κορντόν, *Η Γλώσσα των Κυττάρων*,
εκδόσεις ΚΑΤΟΠΤΡΟ, Αθήνα, 1994.

Η παράγραφος **έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

Η παράγραφος **δεν έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

- 3. Θεωρώ ότι η εκλαΐκευση της επιστήμης είναι επιτυχημένη εάν πυροδοτεί την αίσθηση της απορίας. [ΘΠ]** Για να το πετύχει αυτό, αρκεί να προσφέρει μια γεύση από τις ανακαλύψεις της επιστήμης χωρίς να εξηγήσει πλήρως πώς επιτεύχθηκαν αυτές οι ανακαλύψεις. Είναι πολύ πιο εύκολο να παρουσιάσει κανείς το αποτέλεσμα παρά τη διαδρομή. Αλλά, όπου είναι δυνατό, οι εκλαϊκευτές πρέπει να προσπαθούν να καταγράψουν μερικά από τα λάθη και τα εσφαλμένα εναύσματα, τα άκαρπα αποτελέσματα και την απελπιστική σύγχυση των επιστημόνων. Τουλάχιστον, κάπου-κάπου, πρέπει να προσφέρουμε τα στοιχεία και να αφήνουμε τον αναγνώστη να βγάξει τα δικά του συμπεράσματα. Αυτό μετατρέπει την υπάκουη αφομοίωση της νέας γνώσης σε προσωπική ανακάλυψη. Όταν κάνει κανείς την ανακάλυψη μόνος του, δεν την ξεχνά ποτέ.

Καρλ Σαγκάν (Carl Sagan): *Στοιχειωμένος Κόσμος*,
εκδόσεις ΕΣΟΤΡΟΠΙΟΝ, Αθήνα, 1998

Η παράγραφος **έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

Η παράγραφος **δεν έχει** Περίοδο-Κατακλείδα

Καλή σας επιτυχία!

Απαντήσεις

Για να κατεβάσετε / μεταφορτώσετε το αρχείο των **απαντήσεων**, χρειάζεται:

- να πληκτρολογήσετε τον [προσωπικό σας κωδικό](#) Εξέχοντα επισκέπτη.
- Αν δεν έχετε δημιουργήσει τον προσωπικό σας κωδικό Εξέχοντα επισκέπτη, [μπορείτε να τον δημιουργήσετε τώρα](#).

Σας υπενθυμίζουμε ότι οι ιστοσελίδες αυτές απευθύνονται αποκλειστικά στις καθηγήτριες και τους καθηγητές Φιλολόγους.

